

Szeparált terek

XXII. Nemzetközi
Kortárs Művésztelep

NÁTYI RÓBERT

Cered, 2017. VII. 25. – VIII. 7.

művésztelep

A Ceredi Nemzetközi Művésztelep szervezői immár egy évtizede valamilyen helyspecifikus projektben gondolkodnak, melyben a különböző országokból érkező alkotók a befogadó Medvesalján fekvő kicsiny, perifériális helyzetben létező falu aktuális kérdéseire, problémáira reflektálnak. A folyamatos párbeszéd a művészek és a faluközösség között, a különböző kultúrák és gondolkodásmódok találkozásának metszéspontjában évről évre inspiráló, figyelemreméltó eredményeket hoz létre. Idén a Szeparált terek volt az a hívószó, amelyre a tizenegy országból érkezett festők, grafikusok, szobrászok, performerek, médiaművészek, fotósok, dizájnerek, építészek és művészetelméleti szakemberek, kurátorok érdemleges válaszokat iparkodtak megfogalmazni.

Felvetődhet a kérdés, hogy az elszigetelt tér fogalmát esetünkben miként értelmezzük? Vajon a falu földrajzi, gazdasági, kulturális értelemben vett viszonylagos zártsága generálta a központi tematikát? Esetleg az embernek mint homo socialisnak, mint közösségi entitásnak a pozícióira utal az általa létrehozott, különböző funkciójú terek vizsgálatán keresztül? Az elmúlt évtized ceredi eseményeit tanulmányozva egyre inkább előtérbe került az aktív cselekvés, a helyi társadalommal történő állandó, a művészet eszközeivel zajló kortárs párbeszéd (Tisztaszoba projekt, Gardenvízió, Hiánygeneráció stb.).

Természetesen merült föl az a megkerülhetetlen kérdés, hogy a folyamatosan terjeszkedő művésztelep műtermeivel, galériáival, az ott létrejövő alkotásokkal és produkciókkal, a környezetétől eltérő, külön világával, a maga szeparált tereivel mennyiben válhat a település életének szerves részévé? Hogyan tehető átjárhatóvá a kortárs művészet és az archaikus helyi kultúra képzeletbeli határvonalára?

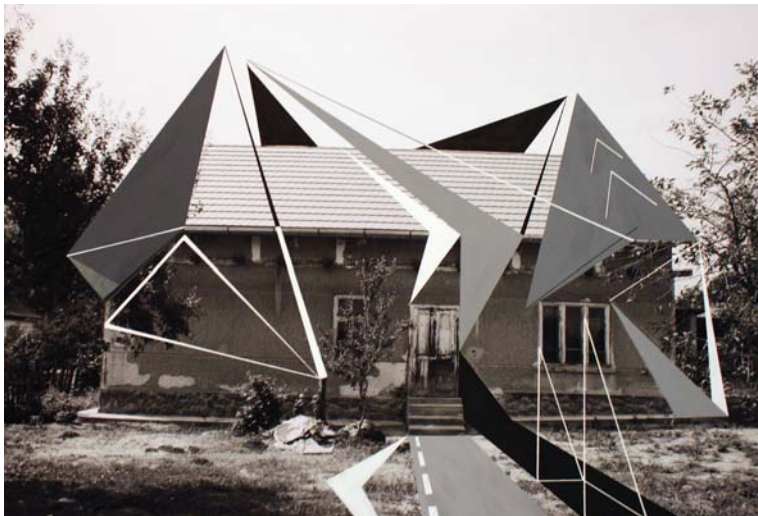
Az idei célkitűzés kettős volt. Egyrészt a falu lakosságát is bevonva a közös munkába, a kollektív gondolkodás és együttes cselekvés eredményeként egy közel százéves, romos vályogház rehabilitálásával olyan különleges „szeparált teret” létrehozni, amely Kor-Társ-Táj-Ház néven megőrizve autentikus karakterét, a kortárs művészet erőterének részévé válik. Az eredeti magánházfunkció (szeparált tér) megszüntetével az új közösségi rendeltetés éppen az ellenkező irányt, a külvilág felé történő

nyitást involválja. Hiszen a kortárs művészet bevonásával, új médiumok megjelenésével a palóc falu régi, használaton kívüli tárgyai az új kiállítóterben aktuális jelentésükben tűnnek fel újra. A második cél szoros összefüggésben az elsővel az volt, hogy a meghívottak készítsenek olyan műveket, amelyek a ház jelenlegi állapotából kiindulva reagálnak a szeparált terek koncepciójára.

Tomasz Piars sorozatán a közösségi térré alakított hajdani magánház sajátos festői projekció által vált absztrakt, konstruktív térszerkezetűvé. Az alapítók közül Sánta László rajzain az épület rekonstrukciója utáni művészeti hasznosítás ideái fogalmazódnak meg. Kun Cecília objektje a hiányos rácsos zárt szászadeleji játékbabával ironikus hangnemben vizsgálja a zártság és nyitottság (azaz a szabadság) kérdéskörét.

Christoph Eckelt *Separated Spaces* című fotósorozata az éjszakai megvilágítással kiemelt tárgyaival a kiírásban megfogalmazott felvetésekre adott frappáns felelet. A ceredi lankákon, a fű által félig eltakart Barkas kisteherautó, a vadászlés deszkaéptíme, a dombok hajlatában megbújó szénabálák egyszerre utalnak a környezet sajátos kultúrájára, a nyílt tér, a természet és az ember által körülhatárolt kisebb terek viszonyára.

Anna Semerdjiev fotósorozata az intim és a közösségi tér közötti kapcsolatokat vizsgálja. A szintén alapító Fűrjesi Csaba, aki a telep művészeti vezetője is, ódon, bontásból származó faspaléttákból épített kabinjába lépve jövőnk rá, hogy a befelé egyre inkább szűkülő út tulajdonképpen csigavonallá formálódik, melynek legelső magját, ahonnan misztikus, alig észlelhető fény világít, soha nem érhetjük el, csak megközelíthetjük. Krnács Ágota négy egymás mögé helyezett üveglapból álló finomvonalas grafikája, mely szemből nézve gazdag montázsá egészül ki, a század eleji vallásos nyomatok, grafikák, ponyvalapok népies szakralitásának világát idézi fel. Bizonyos nézőpontokból furcsa, szellemképes, áthallásos rajzok bontakoznak ki szemünk előtt, sűrű, asszociatív hálót létrehozva, az eredetileg megfogalmazott koncepciót a reális téri kiterjedés irányától a lelki dimenziók irányába bővíve. Palik Eszter tárgykollázsai a valóságos terekről a képzeletbeli irányába fordítják figyelmünket. Keretbe foglalt, szárított virágait félig felfújt, üres kolbászbelek dekoratívan kunkorodó hurkái mintegy vattabélként óvják a külső sérülésektől, mintha egy hajdani menyasszony valamikori esküvői ruhájának kellékei lennének gondosan elcsomagolva. Jan Heinonennek egy kilencosztású régi ablak keretébe applikált fotói a különböző tértípusok megjelenítésével egyszerre idézik meg a pusztulás poézise által a falu valamikori hétköznapjait és egy letűnő kultúra tárgyi rekvizitumait. Szemethy Jimmy koncepciójában a műanyag fóliába csomagolt, félbevágott vályogtéglaiba rejtett rajzok a ház falába építve, a jövőnek szóló, rejtett üzenetként, egyfajta időkapcsolaként működnek. Jozef Suchoza *Utolsó vacsora* című installációján Pasolini *Mamma Róma* című filmjének esküvői jelenetét egy asztal felszínét alkotó vízfelületre vetíti, így a tükrözés által jön létre a falon a projekció segítségével a kép, ahol valóság és illúzió, fény és árnyék, a kint és a bent duális kapcsolatrendszerén elmélkedhetünk. Peter Kollarnak a záró eseményen előadott egyórás néma performanszán a művész elegáns öltönyben állt az árnyas kert egyik fájának lombjából alácsurgó mesteres esőben a teljes bőrigázásig. Olvasatában a szeparált tér lelki dimenziókkal bővül, a társadalmi közegben létező egyén magányosságára hívja fel a figyelmet.

TOMASZ PIARS:
Szeperált terek, 2017,
 akril, fotó
 (artcolony-cered/Krnács Ágota)
 Ceredi Nemzetközi Művésztelep

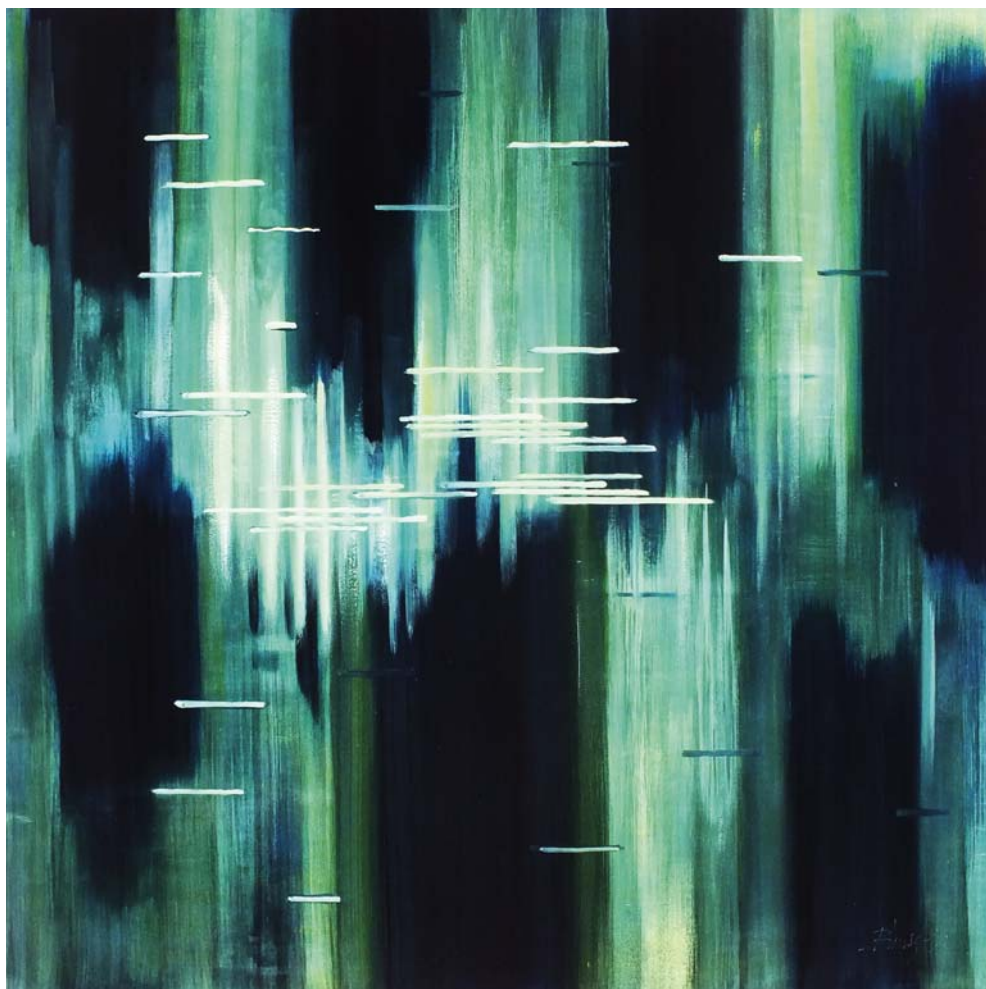

FÜRIESI CSABA:
Fényoltár, 2017,
 fényinstalláció, korabeli házi oltár
 felhasználásával, 38×24×14 cm
 Ceredi Nemzetközi Művésztelep

VLADIMÍR KOVAŘÍK: *Pad*, 2017, 270×50×50 cm, akácfa
 Ceredi Nemzetközi Művésztelep

Kor-Társ-Táj-Ház enteriőr fotó
 Ceredi Nemzetközi Művésztelep

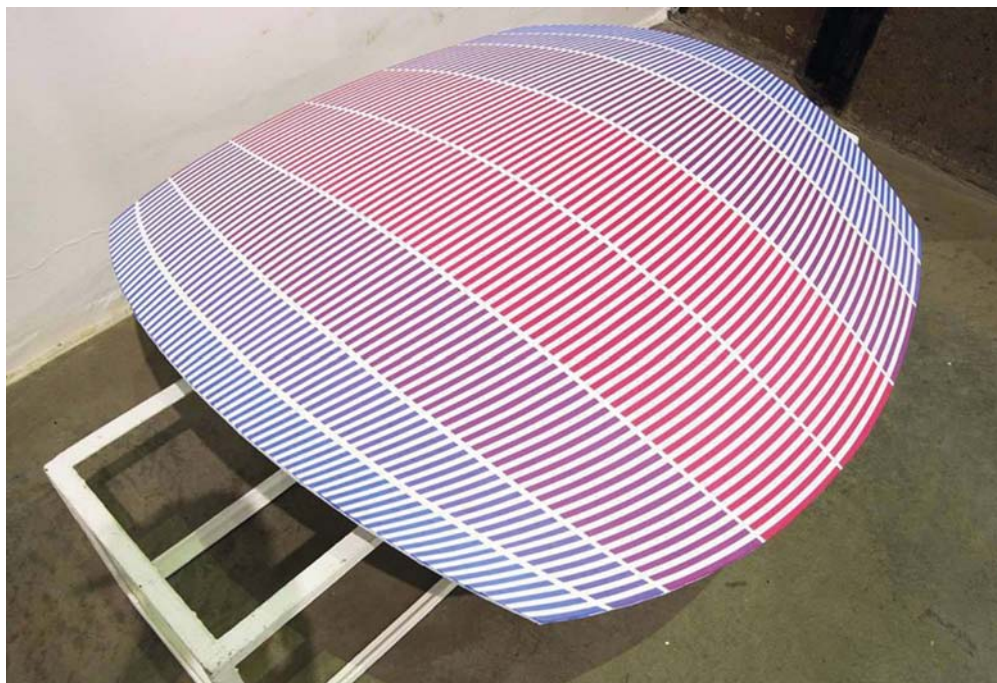

BÁNSÁGHI TIBOR alkotása, 2017
Szamos-menti Művésztelep, Csenger

KERESZTES ZSÓFI: *Önarckép kannibállal*,
2017
Paksi Művésztelep

BENEDEK BARNA: *Hajlított formák*, 2017
Paksi Művésztelep